

પ્રથમ પરીક્ષા - 2025

સમય : 2 કલાક

ધોરણ 11 : વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન

કુલ ગુણ : 50

વિભાગ - A

❖ નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 10 હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો આપેલા છે. આપેલા ચાર વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ) [10]

(1) ધંધાની કાર્યક્ષમતાનો માપદંડ કયો છે ?

(A) નફો (B) સંચાલન (C) ઉત્પાદન (D) વેચાણ

(2) રોજગાર બદલામાં શું મેળવાય છે ?

(A) વેતન (B) ફી (C) નફો (D) મૂડી

(3) સામાન્ય વીમાનો કયો પ્રકાર સૌથી જૂનો અને સર્વવ્યાપી છે ?

(A) માલ હેરફેર વીમો (B) દરિયાઈ વીમો
(C) હવાઈ વીમો (D) રેલવે / રસ્તા વીમો

(4) વિદેશી વીમા-કંપનીઓ ભારતીય વીમા કંપનીમાં સીધેસીધું કેટલું રોકાણ કરી શકે છે ?

(A) 25% (B) 49% (C) 74% (D) 100%

(5) ખાતામાં જમા રકમ પર વ્યાજ આપવામાં આવતું નથી.

(A) બચત ખાતું (B) ચાલુ ખાતું (C) રિકરીંગ ખાતું (D) બાંધી મુદતનું ખાતું

(6) ભારતની મધ્યસ્થ બેન્કનું નામ શું છે ?

(A) સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા (B) સેન્ટ્રલ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા
(C) રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા (D) બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા

(7) ધંધાદારી એકમો પોતાનાં કાર્યો બહારની સંસ્થાને સોંપે તેને શું કહેવાય ?

(A) ઈ-કોમર્સ (B) આઉટસોર્સિંગ (C) ઈ-મેઈલ (D) નેટ-બેન્કિંગ

(8) માહિતીના સુપર હાઈ-વે તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) ઈન્ટરનેટ સેવા (B) બેન્કિંગ સેવા (C) ઈ-કોમર્સ (D) આઉટસોર્સિંગ

(9) ધંધાકીય સાહસનું સૌથી પ્રાચીન અને સરળ સ્વરૂપ કયું છે ?

(A) વૈયક્તિક માલિકી (B) ભાગીદારી (C) સહકારી મંડળી (D) કંપની

(10) ભારતીય ભાગીદારી કાયદો ક્યારે અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?

(A) 1932 (B) 1956 (C) 1960 (D) 2013

વિભાગ - B

❖ નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંકમાં 11થી 15 સુધીના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ લખો.

(દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ)

[5]

- (11) માલના ઉત્પાદનનાં સ્થળેથી ઉપભોક્તા સુધી લઈ જવામાં આવે એટલે ક્યાં તૃષ્ટિગુણનું સર્જન થયું ગણાય ?
- (12) જીવન વીમો એટલે શું ?
- (13) કયા પ્રકારનું ખાતું માત્ર ધંધાદારી એકમોના નામે જ ખોલાવી શકાય ?
- (14) w.w.w.નું પૂર્ણ રૂપ આપો.
- (15) કર્તા કોને કહે છે ?

વિભાગ - C

❖ નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 16થી 23 સુધીના કુલ 8 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોના સવિસ્તર જવાબ લખો. (દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ)

(10)

- (16) રોજગારની કોઈ પણ બે લાક્ષણિકતા જણાવો.
- (17) વીમાના સિદ્ધાંતોની યાદી આપો.
- (18) ટ્રાવેલર્સ ચેકની સમજ આપો.
- (19) ઓવરડ્રાફ્ટ એટલે શું ?
- (20) ઈ-કોમર્સનો અર્થ આપો.
- (21) ધંધાકીય પ્રક્રિયા બહિઃસ્રોત(BPO)ની જરૂરિયાતો જણાવો.
- (22) વૈયક્તિક માલિકીમાં રહસ્યોની જાળવણી કેવી રીતે શક્ય બને છે ?
- (23) અમર્યાદિત જવાબદારી એટલે શું ?

વિભાગ - D

❖ નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 24થી 31 સુધીના 8 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો.

(દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ)

[15]

- (24) આર્થિક અને બિનઆર્થિક પ્રવૃત્તિ એટલે શું ? ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો.
- (25) વેપાર અને વાણિજ્યનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (26) વિશિષ્ટ વપારો એટલે શું ? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (27) ટૂંક નોંધ લખો :

(a) કોલ-મની (b) RTGS

- (28) કમ્પ્યુટર નેટવર્કના મુખ્ય ચાર પ્રકાર જણાવો.

(29) ઈ-કોમર્સનાં સફળ અમલીકરણ માટે જરૂરી સાધનો જણાવો.

✓ (30) “વૈયક્તિક માલિકી એ ધંધાની તાલીમ શાળા છે.” સમજાવો.

✓ (31) વૈયક્તિક માલિકી અને ભાગીદારી પેઢીનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

વિભાગ - E

❖ નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 32થી 34 સુધીના 3 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 2 પ્રશ્નોના સવિસ્તર ઉત્તર લખો.

(પ્રત્યેકનો 5 ગુણ)

[10]

✓ (32) ‘ધંધો એટલે શું ? ધંધાની લાક્ષણિકતા સમજાવો.

✓ (33) બેન્ક ખાતાના પ્રકારો સમજાવો.

(34) હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબનો અર્થ આપી લાક્ષણિકતા સ્પષ્ટ કરો.

Master Classes Chirag Prajapati 98241 49446